

Z kroniki naukowej

IX POSIEDZENIE KOMISJI WIELOSTRONNEJ WSPÓŁPRACY AKADEMII NAUK KRAJÓW SOCJALISTYCZNYCH DO BADANIA WSPÓŁCZESNEGO KAPITALIZMU

W dniach od 11 - 15 czerwca 1974 r. w Belgradzie (Jugosławia) odbyło się dziewiąte posiedzenie Komisji Wielostronnej Współpracy Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych do Badania Współczesnego Kapitalizmu. W posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Polski, Rumunii, Węgier i Związku Radzieckiego. Stronę polską reprezentowali: doc. dr Maciej Perczyński (PISM), doc. dr Zdzisław Nowak i mgr Hanka Dmochowska z Instytutu Zachodniego.

Porządek obrad przewidywał na wstępie referat prof. dr B. Piliča o bieżących problemach rozwoju gospodarki Jugosławii. Następnie wysłuchano informacji na temat ważniejszych badań prowadzonych nad współczesnym kapitalizmem w Bułgarii i na Węgrzech (dr S. Kodinov i prof. dr J. Nyilaš) oraz dyskutowano nad formami uczestniczenia tych krajów w pracach Komisji.

W sprawozdaniu przewodniczącego Komisji prof. dr L. Maiera (NRD) za okres między VIII a IX posiedzeniem Komisji (maj 1973 — czerwiec 1974), poza oceną działalności Komisji, międzynarodowych grup roboczych i „Biuletynu Informacyjnego” wiele miejsca poświęcono tragicznie zmarłemu mgrowi Jerzemu Bartosikowi: podkreślono Jego wkład pracy w międzynarodową współpracę naukową, duże zaangażowanie i działalność w Polskiej Grupie Współdziałania z Komisją Wielostronnej Współpracy oraz w Międzynarodowej Grupie do Badania Integracji w Warunkach Kapitalizmu Państwowomonopolistycznego.

Z dużym zadowoleniem stwierdzono, że sprawozdanie z działalności Komisji za cały okres jej działalności zostało pozytywnie przyjęte na konferencji Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych. Potwierdza to prawidłowość form międzynarodowej współpracy naukowej stosowanych w pracach Komisji i jej grup roboczych.

Z kolei wysłuchano informacji prof. dr S. Heretika (Czechosłowacja) o naukowych rezultatach V międzynarodowej konferencji ekonomistów-marksistów, która odbyła się w Łodzi (styczeń 1974) na temat: *Krytyczna analiza społeczno-ekonomicznych koncepcji i tendencji współczesnej burżuazyjnej ekonomii politycznej* i sprawozdania z przebiegu dwóch szkół letnich: w Bułgarii (1973) i na Węgrzech (1974) oraz ustalono miejsce i program następnej szkoły młodych ekonomistów.

Na każdym posiedzeniu Komisji poddawana jest szczegółowej analizie działalność jednej z międzynarodowych grup roboczych. W Belgradzie oceniono wyniki naukowe i formy organizacyjnej działalności międzynarodowej grupy roboczej do badania integracji ekonomicznej w warunkach kapitalizmu państwowomonopolistycznego za cały okres jej działalności: lata 1970 - 1974, grupy koordynowanej przez Zakład Ekonomiczny Instytutu Zachodniego. Po wysłuchaniu i przedyskutowaniu

sprawozdania kierownika grupy, doc. dra habil. Z. Nowaka o naukowych rezultatach i perspektywach dalszej działalności grupy roboczej, Komisja wyraziła swoją opinię, formułując ją w końcowym protokóle:

„Komisja wyraża uznanie dla prowadzonej przez grupę pracy. Komisja wysoko ocenia harmonizację i systematyczność prac tej grupy, zgromadzone przez nią doświadczenie w zakresie koordynacji i specjalizacji prac badawczych w skali krajowej z pracami prowadzonymi w ramach krajów socjalistycznych. Na pozytywną ocenę zasługują zorganizowane przez grupę dwa sympozja międzynarodowe: w styczniu 1972 w Moskwie i w czerwcu 1973 w Berlinie, dotyczące problemów integracji zachodnioeuropejskiej, które miały duże znaczenie teoretyczne i praktyczne a także wydanie materiałów naukowych z sympozjów i bibliografii. Komisja akceptuje przejście grupy roboczej po zakończeniu długoterminowego planu działalności, do przygotowywania monografii naukowej na temat: *EWG i jej miejsce w gospodarce światowej*. Komisja uważa, że publikacje grupy są doskonałą bazą informacyjną dla dalszych badań nad integracją kapitalistyczną i mogą być z powodzeniem wykorzystywane przez uczonych krajów socjalistycznych w przygotowaniach do uczestnictwa w IV Światowym Kongresie Ekonomistów, który odbędzie się w sierpniu 1974 w Budapeszcie”.

Wysłuchano ponadto informacji prof. dra W. Martynowa (ZSRR) o przygotowaniach do wielostronnej konferencji na temat perspektyw rozwoju ekonomicznego krajów kapitalistycznych i zaaprobowano ogólny temat konferencji *Kapitalizm lat siedemdziesiątych*.

Wiele uwagi poświęcono „Biuletynowi Informacyjnemu” Komisji, wyrażając jednocześnie podziękowanie redaktorowi naczelnemu dr E. Ullmannowi (NRD). Za niezwykle celowe uznano nadawanie kolejnym numerom akcentów tematycznych oraz zwołanie drugiego zebrania redaktorów z poszczególnych państw. Na IX posiedzeniu Komisji Wielostronnej Współpracy Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych przedyskutowano ponadto pierwszą propozycję perspektywicznego planu pracy na okres 1976-1980, przyjmując jako centralny temat badawczy: *Rewolucja naukowo-techniczna i społeczno-ekonomiczne sprzeczności kapitalizmu na obecnym etapie rozwoju*. Zapadły również decyzje odnośnie do jubileuszowego charakteru X posiedzenia Komisji, które odbędzie się w Polsce w 1975 r. W związku z tym zalecono koordynatorom grup roboczych przygotowanie referatów naukowych, będących odbiciem stanu badań nad problematyką, nad którą prowadzą prace badawcze poszczególne grupy.

W toku obrad niejednokrotnie podkreślano osiągnięcia i efektywność dotychczasowych wysiłków a także zgłoszoną wiele postulatów mających na celu dalszy rozwój międzynarodowej współpracy naukowej w ramach Komisji. Organizatorzy spotkania, strona jugosłowiańska, dołożyła wiele starań, aby zapewnić nie tylko sprawny przebieg obrad, ale by zapoznać uczestników IX posiedzenia z problemami społeczno-gospodarczego rozwoju Jugosławii.

H. D.